

19de zondag door jaar A

Mt. 14, 22-33

Het meest in het oog springende in het Evangelie van vandaag is natuurlijk Petrus die over het water naar Jezus toeloopt. Maar daarvoor gebeurt er nog iets anders wat de moeite is om bij stil te staan: “Jezus trok de berg op om in eenzaamheid te bidden”. De meeste mensen zal dat niet zo opvallen, en ze zullen er zich waarschijnlijk ook niet zo door aangesproken voelen: het valt voor de moderne mens niet mee om alleen te zijn. Eigenaardig genoeg lijkt het diezelfde moderne mens al evenveel moeite te kosten om met anderen echt in relatie te treden. Het lijkt wel of veel mensen tegenwoordig met een dubbel onvermogen zitten: moeite om alleen te zijn, en moeite om samen te leven met anderen.

Nu hebben beide altijd met elkaar te maken. Als ge niet alleen kunt zijn, zult ge de anderen gemakkelijk gaan gebruiken (of misbruiken) als een warme mantel tegen de kilte van uw eenzaamheid. En mensen gebruiken leidt nooit tot een gezond samenzijn.

Wat Jezus hier vandaag doet, en wat we Hem vaker zien doen, is afstand nemen van de beslommingen van het leven. En dat doet Hij door te bidden. Eigenlijk is ook dat vanzelfsprekend, want echt gebed betekent altijd dat ge u bij God thuis voelt, bemind weet en aanvaard weet zoals ge zijt.

Er bestaan in de wereld “look alike” wedstrijden: wie het meest op één of andere beroemdheid lijkt. Maar we weten allemaal: dan gaat het alleen maar om de buitenkant. Nergens op de wereld is er een tweede zoals ik. Dat maakt ons uniek, maar tegelijk ook eenzaam. En dat is een eenzaamheid die pas verdwijnt op het moment dat ge iemand leert kennen die u aanvaardt zoals ge zijt. Dat kan een mens zijn, maar bij uitstek is dat eigenlijk God. Hij is de eerste die bij wijze van spreken kan zeggen: “Gij zijt precies degene die Ik altijd voor ogen heb gehad. In uw angst dat niemand u echt kent, moogt ge erop vertrouwen: Ik ken u, en Ik vind u de moeite waard”. In de psychologie noemen we dat de “significante andere”.

De beste remedie tegen de eenzaamheid, is het besef: “Ik ben gekend door Iemand, en ik mag er zijn zoals ik ben”. En dat besef zal, als het goed is, het sterkste zijn op het moment dat we ons durven terugtrekken in de eenzaamheid om te bidden. Het is als het ware een thuiskomen bij God, en daardoor ook bij onszelf. Maar dat alleen zijn met God in gebed sluit ons niet op in onszelf. Integendeel. Na zijn gebed wil Jezus juist langs de kortste weg naar zijn apostelen, als het moet zelfs in rechte lijn over het water.

Nu hadden de Joden schrik van het water: het zijn nooit grote zeevaarders geweest. Water voelden ze eerder aan als een bedreiging. De meest stoutmoedigen onder hen werden vissers op het meer van Genesareth. En uit die groep koos Jezus zijn apostelen. Maar hoe bedreigend dat water ook mocht zijn, na zijn gebed stapt Jezus er zo overheen. Bidden kan helpen om meester te

worden over de bedreigingen van het leven, kan helpen om er als het ware overheen te stappen.

Terwijl dat gebeurt proberen de apostelen zich alleen te redden in hun bootje. En dat “bootje” zijn wij allemaal: dat is ons leven. Een beeld wat de moderne mens opnieuw erg past, want (zonder daarmee te willen oordelen): wij doen het graag alleen, zonder God. Maar als het ons dan niet lukt komt er dikwijls angst op, kijk maar naar de apostelen. Op het moment dat ge u eenzaam voelt, wordt alles angstaanjagend.

Alleen vertrouwen verlost van angst, want als we vertrouwen zijn we ook niet meer alleen. En Petrus laat ook heel mooi zien hoe dat vertrouwen werkt. Het is in ieder geval meer dan alleen maar vertrouwen hebben in uzelf en sterk zijn, hoe belangrijk dat ook moge zijn. Zolang Petrus zijn ogen op Jezus gevestigd houdt, kan hij de gevaren trotseren. Zodra hij elders kijkt en het vertrouwen verliest, zinkt hij weg in twijfel en angst.

Het kan iedereen gebeuren dat de omstandigheden van het leven ons alle vertrouwen doen verliezen: het leven is zo onvoorspelbaar. Het zijn de momenten dat we dreigen te verdrinken. Denk dan nog eens terug aan het begin van het Evangelie: hoe Jezus zich terugtrok om in eenzaamheid bij zijn Vader te zijn. Het is pas als we de tijd nemen om wat afstand te nemen van alles wat ons bezighoudt, dat de stormen van het leven ook tot bedaren kunnen komen. Pas dan zullen we die zachte, maar tegelijk ook krachtige hand van God opmerken die ons kan optillen uit onze angst en maakt dat we, ondanks onze ups en downs, niet vergaan. Amen.

Johan Goris, pastoor